Lastenkirjatreffit

Löydä lasten- ja nuortenkirjallisuus

Lastenkirja-alan yhteistyöverkosto 2026

Lastenkirjatreffit on lastenkirja-alan yhteistyöverkoston järjestämä tapahtuma, jonka tarkoituksena on lisätä toimittajien kiinnostusta lasten- ja nuortenkirjallisuutta kohtaan ja innostaa tekemään lisää juttuja lasten- ja nuortenkirjoista.

Tähän materiaalipakettiin on koottu vinkkejä, ajatuksia ja tietoa tapahtuman suunnitteluun osallistuneilta toimijoilta ja tapahtuman puhujilta.

Lastenkirjatreffit on osa Lastenkirjafestareiden ohjelmaa. Lastenkirjafestarit järjestetään Helsingin Annantalossa lokakuun 2026 ja helmikuun 2027 välisenä aikana. Tutustu ohjelmaan: www.lastenkirjafestarit.org.

Sisällys

Miksi kirjoittaisin lasten- ja nuortenkirjoista?
Lastenkirjatreffien puhujien vinkit
Lastenkirja-alan toimijoita

Miksi kirjoittaisin lasten- ja nuortenkirjoista?

1. Lukemisessa vaikuttaa porttiteoria. Lukeminen alkaa lapsuudessa, ja jos ei ole lapsilukijoita, ei pian ole enää aikuislukijoitaan. Lapsuuden lukukokemukset muistetaan läpi elämän.

2. Lastenkirjajuttu lehdessä ei ole vain lapsille: aikuiset valitsevat ja ostavat lapsille kirjoja, eli puhetta lastenkirjoista pitää tarjota myös aikuisille.

3. Lapsilla ja nuorilla itsellään on sanottavaa heille suunnatuista kirjoista ja lukemisesta.

4. Suomessa ilmestyy vuosittain noin 1400 uutta lasten- ja nuortenkirjaa, joista reilu puolet on kotimaisia teoksia ja loput käännettyjä. Juttuaiheista ei ole pulaa.

5. Lasten- ja nuortenkirjallisuutta ei tule lähestyä vain huolipuheen ja heikentyvän lukutaidon kautta. Esittele uusia kiinnostavia kirjoja ja kirjallisuuden tekijöitä, pureudu kirjojen ajankohtaisiin teemoihin, kerro uusista avauksista ja palkintoehdokkuuksista, julista lasten- ja nuortenkirjojen ilosanomaa.

6. Lasten- ja nuortenkirjoista löytyy aihetta monenlaisiin juttuihin. Niissä on monipuolisia teemoja, kirjat käsittelevät yhteiskunnallisia asioita, kirjallisuudella on merkitystä ihmismielelle ja monenlaiset kirjat opettavat empatiaa ja tunnetaitoja.

7. Kirjailijan, kuvittajan ja kääntäjän työ on kiinnostavaa, ja erilaisten tekijöiden työskentelyssä riittää kerrottavaa.

8. Lukeminen on edullinen ja helposti saavutettava harrastus. Kirjastot mahdollistavat kaikille pääsyn kirjojen ääreen. Lukemisen esille tuominen muiden harrastusten ja ajanviettotapojen rinnalla on lukutaitotyötä, jolla edistetään kaikenikäisten lukemista.

9. Lasten- ja nuortenkirjallisuuden ympärille on rakentunut monenlaisia yhteisöjä. Lukupiirit ja kirjasome pitävät kirjallisuuden elävänä ja yhteisöllisenä.

10. Lasten- ja nuortenkirjat kytkeytyvät monenlaisiin asioihin ja ilmiöihin, niiden pohjalta tehdään teatteriesityksiä, elokuvia ja näyttelyitä. Niiden ympärille kasvaa fanikulttuuria ja toimintaa, joka on uutta luovaa ja tarinallista.

Mitä kannattaa ottaa huomioon?

Kirjalla on yleensä useita tekijöitä, kirjoittajan lisäksi usein kuvittaja, mahdollisesti kääntäjä tai selkomukauttaja.

Kuvalla on lasten- ja nuortenkirjoissa suuri merkitys, joka kasvaa entisestään tekoälyn aikakautena.

Tutustu myös selkokirjavalikoimaan ja esittele laadukkaita suoraan selkokielellä kirjoitettuja ja selkomukautettuja teoksia tasavertaisina muiden kirjojen joukossa.

Lasten ja nuorten mielipiteillä on merkitystä. Heiltä kannattaa kysyä kirjallisuudesta.

Ammattikriitikon arvio on eri asia kuin lapsen näkemys lukemastaan kirjasta. Molempia näkökulmia kirjallisuuteen tarvitaan.

Lastenkirjatreffien puhujien vinkit

Lasten ja nuorten kirjoissa tärkeät teemat ovat esillä ennen kuin tärkeys edes ymmärretään. Seuraa, huomioi, nosta esiin!

Arja Palonen ja Salla Wahlman

Lasten- ja nuortenkirjallisuus ei synny koskaan tyhjiössä. Monet uudet kotimaiset lasten- ja nuortenkirjat osallistuvat juuri nyt erityisen kiinnostavasti yhteiskunnalliseen keskusteluun. Silti moni aikuinen on edelleen autuaan tietämätön tarjonnan monipuolisuudesta ja ajankohtaisuudesta. Peräänkuulutan enemmän aitoa vuorovaikutusta, perusteltuja mielipiteitä, uusia näkökulmia ja särmää lasten- ja nuortenkirjoista käytävään julkiseen keskusteluun.

Päivi Heikkilä-Halttunen

Lastenkirjojen näkyvyyttä voisi parantaa keskittymällä enemmän sisältöihin ja teoksiin – ne ovat paljon kiinnostavampia kuin yleinen lukemisen tärkeyttä painottava tsemppipuhe. Välillä lukukampanjat saavat kirjat tuntumaan pakkopullalta ja velvollisuudelta. Lastenkirjallisuus houkuttelee enemmän, jos sen aiheista ja teosten laadusta keskustellaan tai jopa väitellään. Myös lastenkirjallisuuden yhteiskunnallisuutta kannattaa tuoda esiin enemmän. Siten lastenkirjat voidaan kytkeä mediassa uutisiin tai ajankohtaisiin keskustelunaiheisiin.

Venla Rossi ja Noora Vaarala

Toivoisin, että lasten- ja nuortenkirjallisuus nousisi kirjallisuustapahtumissa ohjelmaan tasaveroisesti aikuistenkirjallisuuden kanssa esimerkiksi niin, että kun pidetään teemallisia keskusteluita, ei etsittäisi puhujia vain aikuistenkirjailijoiden joukosta. Tämä voisi tuottaa ahaa-elämyksiä sekä järjestäjille että yleisölle.

Marika Riikonen

Ota kotimainen lastenkirja käyttöön! Varsinkin kuvakirjat toimivat magneetin lailla, kun niitä lukee julkisella paikalla.

Silja Sillanpää

Aikuisellekin lastenkirjojen lukeminen on iso elämys jo siksi, että niiden kautta pääsee helposti syvälle paitsi nykylapsien myös oman sisäisen lapsensa maailmaan: mikä liikuttaa ja miksi, miltä maailma näyttää näin välittömän aidosta näkökulmasta katsottuna. Kannatan kirjallisuustapahtumissa lasten- ja nuortenkirjailijoiden ja aikuisille kirjoittavien yhteisiä teemallisia esiintymisiä, samoin lehtijutuissa voisi olla yhteishaastatteluita.

Taru Kumara-Moisio

Jotta lastenkirjallisuus näkyisi enemmän, täytyisi talkoisiin saada mukaan myös valtamediat. Huima parannus nykyiseen olisi jo se, että lasten- ja nuortenkirjallisuudelle saataisiin oma sivu valtamedian lehtiin viikoittain. Sivulla voisi olla yksi suurta yleisöä kiinnostava pääjuttu ja esimerkiksi palsta, jossa nostettaisiin palkintoehdokkaita ja muita saavutuksia saaneita teoksia esiin.

Jos ja kun tällainen sivu saataisiin toteutumaan, voitaisiin sen sisältöä tuottaa niin, että päävastuu olisi yhdellä, mutta halukkaat kirjailijat ja kuvittajat voisivat osallistua sisällön tuottamiseen ja aiheiden ideointiin. Ei tarvittaisi kuin yksi jaettu kansio, josta löytyisi täydennettävä idealista juttuaiheista sekä tiedostot tekeillä olevista jutuista aiheen kommentointia ja ajatusten kirjaamista varten. Näitä nimellä jätettyjä kommentteja, ideoita ja ajatuksia saisi käyttää myös lopullisessa jutussa, jolloin artikkeleista saisi helposti moniäänisiä ja näkyviin saisi nostettua nykyistä enemmän alan tekijöitä.

Meri-Maaria Kivekäs

Uusista lastenkirjoista on vaikea puhua, jos niiden olemassaolosta ei tiedä. Kirjastossa tai kirjakaupassa kannattaa ensi kerralla uskaltautua myös lastenosastolle, ja lastenkirjoja voi rohkeasti lukea ihan vain itselle, omaksi iloksi.

Riina Behl

Lasten- ja nuortenkirjojen yhteydessä soisi nykyistä enemmän korostettavan lukuiloa ja lukemisen yhteisöllisyyttä. On tutkitustikin tärkeää, että lapset ja nuoret voivat itse valita luettavansa. Siksi esimerkiksi juuri lasten valitsemat kirjallisuuspalkinnot ovat hyvin tärkeitä, ja niitä pitäisi mediassa nostaa nykyistä enemmän. Samoin esimerkiksi lasten ja nuorten lukupiireistä ja sanataidekerhoista voisi tehdä artikkeleita ja nostoja, joissa lapset ja nuoret pääsevät itse ääneen.

Mervi Heikkilä

Suomessa yleiskielisten kirjojen lukeminen ei ole kaikille mahdollista, ja yli 800 000 ihmistä tarvitsee selkokieltä. Siksi tarvitaan myös kiinnostavia ja lukemista tukevia selkokirjoja sekä puhetta niistä muiden kirjojen joukossa. Selkokirjoissa käytetään selkokieltä, ja ne tarjoavat hyvän lukuelämyksen muiden kirjojen tapaan. Niissä hyödynnetään tuttuja sanoja, lyhyitä lauseita sekä selkeää tarinaa ja taittoa.

Selkokirja avaa tarinoiden ja tiedon maailman esimerkiksi henkilöille, joilla on lukivaikeus, ADHD, kehitysvamma tai äidinkielenä jokin muu kuin suomi tai ruotsi. Myös lukemista vierastavat ja heikosti lukevat voivat innostua lukemisesta selkokirjojen avulla. Osa selkokirjojen lukijoista siirtyy myöhemmin yleiskielisten kirjojen pariin, mutta monille esimerkiksi kehitysvammaisille henkilöille selkokirjat voivat olla ainut lukemisen mahdollistaja.

Ella Airaksinen

Lastenkirja-alan toimijoita

Osan toimijoista voit tavata Lastenkirjatreffien pikadeiteillä.

Kati-Annika Ansas

Kati-Annika Ansas on kirjailija, joka on kirjoittanut myös lapsille ja nuorille ja opettaa lisäksi lastenkirjan kirjoittamista muille sekä toimii kirjallisuuskriitikkona. Lasten- ja nuortenkirjallisuuden puolelta häneltä on julkaistu nuortenromaani *Tuhkataivas* (Oppian 2021) ja lasten runokirja *Voihan vahvero, sanoi kantarelli* (Avain 2026). Tulossa on myös nuorten säeromaani *Hiljaisten merkitysten kirja* (Warelia 2027).

Kati-Annika Ansas

https://kansas.fi

katiannikaansas@gmail.com

Haamu

Haamu on Tiina Hautalan vuonna 2012 perustama vaasalainen pienkustantamo, joka on erikoistunut kummitustarinoihin ja kauhuun.

Haamu tarjoaa kutkuttavia lukuelämyksiä kaiken ikäisille. Valikoimassa on runsaasti luettavaa eskari-ikäisille, koululaisille, nuorille ja nuorille aikuisille, myös tietokirjoja ja selkokirjoja. Asiantunteva haamuope on laatinut monista teoksista maksuttomia opetuspaketteja, joita voi ladata #Haamukoulu-sivulta (haamukustannus.com/haamukoulu).

Haamu

www.haamukustannus.com

info@aaveet.com

Päivi Heikkilä-Halttunen

Lasten- ja nuortenkirjallisuuden kriitikko, tutkija ja tietokirjailija ja Lastenkirjainstituutin Onnimanni-lehden päätoimittaja. Perspektiiviä suomalaiseen lasten- ja nuortenkirjallisuuteen jo 40 vuoden ajan.

Tule juttelemaan, jos sinua askarruttaa jokin tietty teema lasten- ja nuortenkirjoissa tai jos etsit täsmäkirjaa omalle tai läheiselle lapselle.

Päivi Heikkilä-Halttunen

https://lastenkirjahylly.blogspot.com/

paivi.heikkilahalttunen@gmail.com

Hertta Kustannus

Hertta Kustannus on vuonna 2022 perustettu helsinkiläinen pienkustantamo, jonka takana on kaksi kustannusalan ammattilaista, Riina Behl ja Tuija Lappalainen. Keskitymme erityisesti kotimaiseen lasten- ja nuortenkirjallisuuteen, mutta julkaisemme myös käännettyä fantasiaa ja scifiä aikuisille. Pidämme tärkeänä sitä, että kirjamme ovat paitsi huolella tehtyjä myös houkuttelevan näköisiä, jotta niihin olisi mahdollisimman innostavaa tarttua.

Hertta Kustannus Oy

www.herttakustannus.fi

hertta@herttakustannus.fi

IBBY Finland

IBBY Finland on 1957 perustettu lasten- ja nuortenkirjallisuusyhdistys ja International Board on Books for Young People (IBBY) -kattojärjestön jäsen. IBBY jakaa kirjallisuuspalkintoja, järjestää kirja- ja kuvitusnäyttelyjä, kongresseja sekä vuosittaisen kansainvälisen lastenkirjapäivän ja tukee lastenkirjastotyötä kriisialueilla. IBBY Finland osallistuu toimintaan nimittämällä ehdokkaita ja lähettämällä kotimaisia kirjoja näyttelyihin ja kirjastoihin.

Suomessa IBBY Finland järjestää seminaareja, nuorten kirjoituskilpailun, julkaisee Virikkeitä-lehteä, kirja-arvioita ja -vinkkauksia ja tuottaa kirjallisuusnäyttelyjä. Yhdistys tuo näkyvyyttä korkeatasoisille lasten- ja nuortenkirjoille sekä kirjankuvitustaiteelle, vahvistaa lukemiskulttuuria perheissä, tukee lastenkirjallisuuden parissa työskenteleviä, kannustaa lasten- ja nuortenkirjallisuuden tutkimustyötä, esittelee suomalaisen lasten- ja nuortenkirjallisuuden helmiä ja lisää kansainvälistä ymmärrystä lastenkirjojen kautta.

IBBY Finland

https://ibbyfinland.fi/

president.ibbyfinland@gmail.com; secretary.ibbyfinland@gmail.com

Lastenkirjainstituutti ja Lukemo-sivusto

Lastenkirjainstituutti on valtakunnallinen lasten- ja nuortenkirjallisuuden asiantuntijalaitos, joka ylläpitää maamme ainoaa lasten- ja nuortenkirjallisuuden erikoiskirjastoa. Palvelemme lasten- ja nuortenkirjallisuuden parissa työskenteleviä tieteen, kasvatuksen ja kirjastoalan ammattilaisia ja opiskelijoita, museotointa ja mediaa sekä kaikkia lasten- ja nuortenkirjallisuudesta kiinnostuneita. Lastenkirjainstituutti tuottaa ja välittää tietoa lasten- ja nuortenkirjallisuudesta ja sitä koskevasta tutkimuksesta ja tuo yhteen alan tutkijoita, tekijöitä ja yleisöä.

Lastenkirjainstituutin ylläpitämä Lukemo-sivusto esittelee uudet lasten- ja nuortenkirjat. Sivuston monipuolisten hakutoimintojen avulla on helppo löytää kiinnostava kirja.

Lastenkirjainstituutti

www.lastenkirjainstituutti.fi

www.lukemo.fi

info@lastenkirjainstituutti.fi

Lenninsiivet

Lenninsiivet on vuonna 2025 perustettu pienkustantamo, jota luotsaa psykologi ja lastenkirjailija Elina Komulainen. Lenninsiivet antaa eväitä arkiseen kasvun tukemiseen ja psyykkisen hyvinvoinnin vaalimiseen luottaen tarinoiden voimaan. Lenninsiivet uskoo, että lastenkirja voi olla monin tavoin mielenterveysteko. Lenninsiipien tarinoissa tartutaan rohkeasti myös lapsen mieltä kuormittaviin teemoihin tarjoten toivon ja selviytymisen näkökulmia. Unohtamatta sanoilla keinahtelua, rikasta kuvakerrontaa ja mielikuvituksen laukkaa.

Lenninsiivet on julkaissut neljä lastenkirjaa: *Ansa kengänpauloissa* (Elina Komulainen ja Johanna Pekkala, 2025), *Lymykuoppa* (Elina Komulainen ja Meria Palin, 2025), *Sininen koira* (Anu-Riikka Lampinen, 2026) ja *Unni telttailee* (Merja Svensk ja Meria Palin, 2026).

Lenninsiivet Oy

www.lenninsiivet.fi

info@lenninsiivet.fi

Lukukeskus

Tuoreet PISA-tulokset osoittavat suomalaislasten lukutaidon jatkaneen laskua. Heikosti lukevien määrä on alle 10 vuodessa lähes tuplaantunut, erinomaisten lukijoiden määrä vähentynyt puolella.

Lukutaito vahvistuu vain lukemalla säännöllisesti riittävän pitkiä tekstejä. Onkin pohdittava, millaiset edellytykset lapsilla ja nuorilla lukemisen harjoittelemiseen ja lukutaidon vahvistamiseen aidosti on. Lapset tarvitsevat entistä aktiivisempaa altistusta kirjoille ja lukemiselle koko kasvunsa ajan. Mitä aikaisemmin lorujen ja tarinoiden maailmaan pääsee uppoutumaan, sen parempi. Tarvitsemme lukemisen ja lukutaidon turvaverkkoja, joiden läpi yksikään lapsi tai nuori ei voi päästä putoamaan ilman lukemaan innostamista tai kirja-altistusta.

Lukukeskus toimii valtakunnallisesti lukemisen ja lukutaidon rakenteiden vahvistajana ja uusien toimintamallien kehittäjänä. Kokoamme tietoa lukemisesta ja lukutaidosta ja toimimme asiantuntijana Suomessa ja ulkomailla. Välitämme kentältä ajanmukaista tilannetietoa, jolla vaikutetaan päättäjiin, poliittisiin päätöksiin sekä kuntatason resursointiin ja toimintaedellytyksiin.

Lukukeskus

www.lukukeskus.fi

www.luelapselle.fi

lukukeskus@lukukeskus.fi

Pamela Mandart

Kirjailija Pamela Mandart on julkaissut vuodesta 1983 romaaneja ja novelleja. Mandart havainnoi tarkasti yhteiskunnassamme tapahtuvia muutoksia ja sanoittaa ajan tunnelmia ainutlaatuisella tavalla, huumoria väläytellen. Hänen lastenkirjojaan ovat perheen pienimmille kuvakirjat *Piilolaakso* ja *Piilolaakson talvi* Cara-Maria Knuutisen kanssa.

Basam Books Oy julkaisi Pamela Mandartin kirjasarjaa perinteisistä hölmöläistarinoista nykypäivään sovitettuna teosnimillä *Hemmo ja hölmöläiset* (2022), *Hemmo Hölmöläinen digimaailmassa* (2023) ja *Hölmöläisten salasanasähellykset* (2025). Kirjojen kuvittaja on virolainen Andres Varustin. Kirjasarjan näyttely kiersi kymmenissä Suomen kirjastoissa parin vuoden aikana. Nykyaikaan sovitetut hölmöläistarinat ovat arvokasta ja laadultaan universaalia kansanperinnettä.

Pamela Mandart

https://www.pamelamandart.com/

pamela.mandart@gmail.com

Nokkahiiri

Kirjailija Päivi Lukkarilan Nokkahiiri on korkeatasoiseen ja saavutettavaan lasten- ja nuortenkirjallisuuteen erikoistunut mikrokustantamo. Pienestä koosta huolimatta Nokkahiiren toiminta on ollut vaikuttavaa: vuonna 2024 *Skutsi* voitti lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-palkinnon, *Kuinka saavutetaan zanshin*in selkomukautus palkittiin monipuolisesti ansiokkaalle lasten- ja nuorten selkokirjalle myönnettävällä Klara-palkinnolla ja peräti kaksi Nokkahiiri-julkaisua ylsi Kustannusyhdistyksen myydyimpien lasten- ja nuortenkirjojen listalle.

Nokkahiiri on Lukkarilalle kuin simpukat Muumimammalle: mahdollisuus valita kauneimmat ja työn antama mielihyvä ovat olennaisempia kuin nimikemäärä. Tämän vuoden julkaisu on palkittujen tekijöiden, Katri Tapolan ja Sanna Pelliccionin, upea kuvakirja *Valon maja*. Keväällä 2027 ilmestyy kahdeksas Nokkahiiri-julkaisu, nokialaisen kirjailijan ja erityisluokanopettajan Heidi Korkiakankaan säeromaani *Keltainen auto*!

Nokkahiiri

www.nokkahiiri.fi

info@nokkahiiri.fi

Paloheinän ala-aste, opettaja Anu Löyttyniemi

Oppi- ja tietokirjailija, opettaja Anu Löyttyniemi ja neljän kuudesluokkalaista oppilasta kertovat mielellään yhdessä lukemisesta koulussa ja jakavat lukemiseen innostaneita ideoita ja keinoja. Esittelemme lukunokkien ja lukunoppien käyttöä, kysymyssuikaleita, tekstin tarkempaan tutkimiseen liittyvää onnenpyörää sekä kirjanmerkin sisältöä. Avaamme myös tarralappujen käyttöä sekä lukupiirin työtapoja ja tehtäviä sekä lukupiirityöskentelyn aikatauluohjeita. Oppilaat osaavat kertoa myös draamamenetelmistä, joita olemme hyödyntäneet tekstien ja lukupiirikirjan juonen ja tapahtumien avaamisessa.

Kerromme koulukirjastosta ja sen tärkeydestä. Lukuilo kannattelee koulupäiviämme!

Paloheinän ala-aste

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala / Helsingin kaupunki

asiantuntijaopettaja anu.loyttyniemi@edu.hel.fi

Pro lastenkirjallisuus

Pro lastenkirjallisuus – Pro barnlitteraturen -yhdistys toimii lasten lukemisen, lastenkirjallisuuden ja lastenkirjojen kuvitustaiteen edistämiseksi. Tätä tehtävää se edistää mm. lastenkirjatilaisuuksin,-näyttelyin ja julkaisuin. Yhdistyksen päätavoitteena on saada aikaan lastenkirjallisuudelle ja kuvitukselle omistettu tila tai talo pääkaupunkiseudulle. Lastenkirjatalo on lapsille ja perheille suunnattu kulttuuri-, matkailu- ja elämyskohde, joka edistää lasten lukutaitoa ja -harrastusta ja lisää tietoisuutta suomalaisen lastenkirjataiteen korkeasta tasosta ja merkityksestä.

Pro lastenkirjallisuus ry

https://prolastenkirjallisuus.fi/

pro.lastenkirjallisuustalo@gmail.com

Saavutettavuuskirjasto Celia

Saavutettavuuskirjasto Celia on osana Kansallisarkistoa toimiva valtion erikoiskirjasto, joka tuottaa saavutettavia kirjastopalveluita kaikille Suomessa asuville lukemisesteisille eli henkilöille, joille lukeminen on vaikeaa tai mahdotonta esimerkiksi lukivaikeuden, vamman tai sairauden aiheuttaman lukemisesteen vuoksi. Celian toiminta perustuu lainsäädäntöön ja on asiakkaille maksutonta.

Celia tuottaa ja lainaa asiakkailleen kirjallisuutta saavutettavissa muodoissa, kuten äänikirjoina, pistekirjoina, yhdistelmäkirjoina ja koskettelukirjoja, sekä tarjoaa neuvontaa ja ohjeistusta saavutettavaan julkaisemiseen.

Celia tekee lukemisen edistämistyötä yhdessä muun muassa yleisten kirjastojen ja koulujen kanssa.

Saavutettavuuskirjasto Celia

https://kansallisarkisto.fi/celia

www.celianet.fi

www.saavutettavasti.fi

Satumetsä

Satumetsä on neljästi vuodessa ilmestyvä lasten ja aikuisten satulehti, joka julkaisee perinteisiä, moderneja ja perinteisistä ja moderneista saduista ammentavia nykyajan satuja, luonto- ja eläinaiheisia satuja, käännöksiä kansainvälisistä saduista, lastenrunoutta ja lastenloruja sekä puuhasivuja ja lasten omia tarinoita ja taidetta. Satumetsä jatkaa suomalaisen ja pohjoismaisen tarinankerronnan perinteitä, tuoden tarinat tähän päivään.

Satumetsä on luotu tarjoamaan perinteikäs väylä yhdessäololle lasten kanssa, torjumaan yksinäisyyttä, tukemaan lasten kognitiivista ja kielellistä kehitystä perinteikkäällä ja hyväksi havaitulla tavalla digiaikana sekä jättämään satumaailmojen kautta heihin sen kaltaisia muistoja, joiden avulla entistä parempi maailma on mahdollinen, heidän myöhemmin aikuisiksi kasvettuaan.

Satumetsää tekemässä on kaksisataa ammatti- ja harrastajakirjoittajaa sekä -kuvittajaa ja heidän avullaan lehti vie tekijänsä, lukijansa ja kokijansa mielikuvituksen kukoistuksen uuteen aikakauteen. Satumetsän esikuva on vuosina 1871—1881 ja 1906—1935 ilmestynyt lastenlehti Pääskynen, jonka perinnettä Satumetsä jatkaa sekä tarinallisesti että taiteellisesti korkeatasoisena ja toisinaan myös lastenkulttuurin uusimpia tuulia kokeilevana lehtenä. Satumetsän kohderyhmä on kaikki Suomen lapset ja aikuiset. Satumetsä on keskittynyt pelkästään ääni- ja e-kirjatuotantoon vuodesta 2023 alkaen.

Satumetsä

www.satumetsalehti.fi

info@satumetsalehti.fi

Selkokeskus

Selkokeskus edistää selkokieltä ja -kirjallisuutta sekä parantaa selkokieltä tarvitsevien ihmisten asemaa yhteiskunnassa. Selkokeskus muun muassa neuvoo ja tukee selkokielisten materiaalien tekijöitä ja julkaisee selkokielen ohjeita. Selkokeskuksen selkokirjatyöryhmä myöntää selkokirjallisuuden valtionavustusta selkokirjojen tekijöille ja selkotunnuksen kirjoille ja oppimateriaaleille. Selkokeskuksen kautta on mahdollista saada tietoa muun muassa selkokielen tarpeesta, selkokirjoista sekä selkokielisten lasten- ja nuortenkirjojen tekijöistä.

Selkokeskus

www.selkokeskus.fi

selkokeskus@kvl.fi

Selkokirjailijat

Selkokirjat ovat toimiva väline lukemisen innostamiseen ja lukukynnyksen madaltamiseen. Ne lisäävät yhdenvertaisuutta ja kirjallisuuden saavutettavuutta. Selkokirja voi olla suoraan selkokielelle kirjoitettu tai yleiskielisestä kirjasta selkokielelle mukautettu.

Selkokirjailijat ry yhdistää selkokirjailijoita toisiinsa, välittää tietoja ja kokemuksia selkokirjailijuudesta sekä muistuttaa kirjallista kenttää lukijoista, joiden lukemista selkokieli edistää.

Selkokirjailijat ry - Lättläst författare rf

https://sites.google.com/view/selkokirjailijat?usp=sharing

selkokirjailijat@gmail.com

Silja Sillanpää

Silja Sillanpää työskennellyt lastenkulttuurikentällä 27 vuotta kirjailijana, käsikirjoittajana, esiintyjänä ja ohjaajana. Hän on luonut tarinamaailmoja eri medioihin ja kirjoittanut lapsille mm. kuva-, satu- ja oppikirjoja, romaaneja, tv-sarjoja, kuunnelmia, animaatioita, tarinallisia konsertteja, sanataide-esityksiä ja näytelmiä.

Sillanpää kirjoittaa lapsille, koska voi luottaa heidän tahtoonsa ja kykyynsä ymmärtää. Hän on kohdannut kasvotusten kymmeniä tuhansia lapsia, mutta ei yhtäkään sellaista, joka ei olisi innostunut tarinoista. Kirja toimii kuin magneetti. Ääneenluku rakentaa yhteisen tilan.

silja.sillanpaa@gmail.com

Suomen lasten- ja nuortenkirjailijat ry

Suomen lasten- ja nuortenkirjailijat ry on valtakunnallinen kirjailijayhdistys, jonka jäsenistö kirjoittaa lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta. Olemme kaikenikäisiä ja erilaisilla äänillä ja taustoilla varustettuja kirjailijoita, joiden tarinoiden parissa lapset aloittavat lukemisharrastuksen.

Toimimme yhdyssiteenä lasten- ja nuortenkirjailijoille sekä pyrimme vahvistamaan lasten- ja nuortenkirjallisuuden asemaa Suomessa. Yhdistys on perustettu 8. lokakuuta 1946.

Yhdistys jakaa vuosittaan 1946 perustettua **Topelius-palkintoa** parhaasta nuortenkirjasta. Perustajajäsen **Arvid Lydeckenin** nimeä kantava palkinto jaetaan parhaasta lastenkirjasta myös vuosittain. Näkyvimpiä toimintamuotoja on perustamisesta lähtien ollut lasten ja nuorten lukemisen kehittäminen ja sen edistämiseen tähtäävä palkintotoiminta. Vuonna 2022 yhdistyksen nimi muuttui Suomen nuorisokirjailijoista muotoon Suomen lasten- ja nuortenkirjailijat.

Suomen lasten- ja nuortenkirjailijat ry

https://www.nuorisokirjailijat.fi/

Suomen tietokirjailijat

Lasten tietokirjallisuus kasvattaa suosiotaan maailmalla ja toimii monelle porttina lukemisen pariin. Vaikka lukeminen ja kirjojen ostaminen on vähentynyt, on yksi kirjallisuudenlaji lisännyt myyntiään maailmalla: lasten tietokirjat. Lasten tietokirjoista saa samanaikaisesti lukuelämyksen ja oppii asioita. Tietokirjat ovat tärkeitä lukemisen edistämisessä ja voivat toimia porttina lukemiseen – monille teoksen aihe saattaa houkutella lukemisen pariin. Ruotsissa puhutaankin Zlatan-efektistä: David Lagercrantzin kirjoittaman elämäkerran jalkapalloilija Zlatan Ibrahimovicista luki moni nuori, joka ei yleensä lue kirjoja. Ilmiö näkyy myös Suomessa.

Suomen tietokirjailijat ry on maamme suurin kirjailijajärjestö. Yhdistys edistää tietokirjallisuutta ja valvoo tieto- ja oppikirjailijoiden tekijänoikeudellisia ja taloudellisia etuja. Yhdistyksen jäsenet ovat muun muassa yleisten tietokirjojen, oppikirjojen ja tutkimusartikkeleiden kirjoittajia. Yhdistyksellä on yli 3 300 jäsentä.

Suomen tietokirjailijat on julkaissut juuri tuoreen tutkimuksen tietokirjailijoiden tuloista. Tutkimuksen mukaan tietokirjailija tienaa varsinaisesta tietokirjallisesta työstä 1 115 euroa vuodessa (mediaani). Kun apurahat lasketaan mukaan, oli tietokirjailijan työstä saatujen tulojen ja apurahojen yhteenlaskettu summa 2 000 euroa. Suurin osa tietokirjailijoista ei saa apurahaa lainkaan. Varsinkin pitkille apurahoille onkin valtava tarve.

Suomen tietokirjailijat julkaisee muun muassa *Tietokirjoja kouluun!* -katalogeja, joissa esitellään tietokirjoja lapsille ja nuorille.

Suomen tietokirjailijat

www.suomentietokirjailijat.fi

Uudenkuun kirjailijaresidenssi

Uudenkuun kirjailijaresidenssi on lasten- ja nuortenkirjallisuuteen keskittyvä uusi kansainvälinen residenssi Mänttä-Vilppulassa. Rakkaudella kunnostetussa ja sisustetussa vanhassa talossa on tilaa kolmelle kirjoittajalle kerrallaan. Ensimmäiset residenssijaksot alkavat tammikuussa 2027.

Taidekaupunkina tunnetussa Mänttä-Vilppulassa sijaitseva residenssi on tarkoitettu lasten- ja nuortenkirjallisuuden tekijöille, ennen kaikkea kirjailijoille. Myös lasten- ja nuortenkirjallisuuden parissa työskentelevät kuvittajat, kääntäjät, kustannustoimittajat, tutkijat ja toimittajat ovat tervetulleita.

Uudenkuun kirjailijaresidenssi on syntynyt kirjoittajilta kirjoittajille, rakkaudesta lasten- ja nuortenkirjallisuuteen. Residenssitoimintaa pyöritetään talkoovoimin

ja voittoa tavoittelematta. Talon omistaa kirjailija ja kustannustoimittaja Suvi Nurmi, ja residenssiyhdistykseen kuuluu kirjoittajia ja kirjallisuuden ystäviä eri puolilta Suomea.

Uudenkuun kirjailijaresidenssi ry

www.uudenkuunresidenssi.com

uudenkuunresidenssi@gmail.com

VaLas-kollektiivi

Laatu edellä – lasten- ja nuortenkirjallisuuden ammattilaiset yhteistyössä

Kirjailija, taiteilijaprofessori Sari Peltoniemen (1963–2023) ideasta ja aloitteesta perustettiin vuonna 2019 kollektiivi VaLas (= Vapaat lasten- ja nuortenkirjailijat). VaLas-kollektiivin tavoitteena on tarjota monipuolista, taiteellisesti korkeatasoista ja elinkaareltaan pitkää kaunokirjallisuutta kaikenikäisille lapsille ja nuorille.

Kollektiivin jäsenet ovat ammattilaiskirjailijoita, jotka tekevät tuotannollista yhteistyötä tukien ja sparraten toisiaan lasten- ja nuortenkirjojen kirjoittamisessa, toimittamisessa ja julkaisemisessa. VaLas-kirjat julkaistaan eri kustantamoiden kautta, ja kollektiivin vanavedessä onkin syntynyt useita pienkustantamoja, esimerkiksi RanRan, Nokkahiiri, KUU-kustannus, Sopuli, Uljas & Lucia ja Sarvet. Vuodesta 2020 lähtien on ilmestynyt 27 VaLas-logoa kantavaa laadukasta lasten- tai nuortenkirjaa.

Sari Peltoniemen *Täältä minä karkaan* palkittiin Arvid Lydecken -palkinnolla vuonna 2021, Päivi Lukkarilan *Skutsi* Finlandia-palkinnolla vuonna 2024 sekä selkomukautettu *Kuinka saavutetaan zanshin* vuonna 2024 ensimmäistä kertaa jaetulla Klara-palkinnolla.

VaLas-kollektiivi

www.valaskirjat.fi

anne.leinonen@valaskirjat.fi

Lastenkirja-alan yhteistyöverkostoon kuuluu reilut sata lasten- ja nuortenkirjojen parissa työskentelevää ammattilaista ja tahoa. Verkoston tarkoituksena on lisätä yhteistyötä alalla ja vaikuttaa yhdessä lasten- ja nuortenkirjallisuuden asemaan ja näkyvyyteen. Verkoston toimintaa koordinoi Lastenkirjainstituutti.